

на стихосбирките с избрани и преведени произведения на поета акцентират точно върху тази идея – „Не живея, а горя“ (Ярмила Урбанкова – Дана Хронкова) и „Наяве и насън“ (Людмила Кроужилова).

Противопоставянето *Води–Ние* е дадено чрез съюзите *a* (*и* – Ч2, С1), *však* (обаче – Ч3) и *ale* (*но* – Ч1), като най-изразително е това противопоставяне в третата строфа, където е именно кодът на разбирането на нирванното състояние при въвеждането на опозиция на Ние-страх от отпиването на водите на дълбинното познание, познанието *нирвана*; страх от възможността за преминаване в света-отвъд.

С оглед структурата на римата на Яворовото стихотворение ще посочим, че тя е не само в пълнозвучните съответствия на кръстосаните рими АБАБ, но и в асонансите, както и отзвучаването вътре в стиха. Кръстосаната рима на оригинала АБАБ спазват изцяло и в трите строфи Фр2, Ч2, Ч3 и С1. Фр1 следва кръстосаната рима само в първата строфа, в останалите две я променя в съседна, с цел запазването на смисъла, но и като доближаване до по-модерна свободна стихотворна структура. Схемата при Фр4 е АААБ с идентични рими за 1 и 2 строфа и ВВВВ за трета строфа, постигайки с тази смела промяна предаване на мелодиката на стиха. Фр3 променя римата на третата строфа в съседна, Ч1 извършва тази промяна в първа строфа.

Очевидно е, че римните съответствия в изходния текст, които се отличават с твърде сходни женски завършени (-ънни / -ездни; -еж(д)ни / -ачни; -т/-дални / -адни), са трудно осъществими като афикси на прилагателни в други езици. Както може да се очаква, най-близо са съответниците в руския превод (със схема АБББ, запазена идентична в 1 и 3 строфа, и АВАВ за втора строфа, почти изцяло с окончания на прилагателните, но в различни падежи). Във Фр1 редуваността на „-н- / носови гласни / и“ е потърсена в редуващите се епитети *sans fond, infinies*; аналогични са били задачите, които си поставя и Фр2 с отрицателната частица *in-* = е носово към епитетите *insondables, infinies*. В тази посока на звукова близост е и изборът на Н1 да даде отрицателните форми с предлога *ohne* = без (*ohne Ufer ohne Erdgrund; ohne Erdgrund ohne Brucke*). Във фоничния диапазон на оригинала са и повечето рими в немския превод, който строго се придържа към пълнозвучната кръстосана рима.

Западнославянските преводи (с изключение на Ч1) също се стремят да намерят такива съответници, които променят донякъде смисъла на изходния текст, но запазват структурата на римата, на което не би възразил и Нортърп Фрай, според когото в поезията ритъмът доминира над синтаксиса⁵. Преводите използват за целта или съответните

⁵ Цит. по: Frye, N. *Verse and prose*. In: *Encyclopedia of Poetry and Poetics*. Princeton. 1965, p. 885–890.